

Fagmodulbeskrivelser

– Jura og EJ

STO BA-jur 2009

STO CJ 2013

STO HA-jur 2010

STO CMJ 2013

7. og 9. semester

NOTAT

Disse fagbeskrivelser omfatter udbud af valgfag for efteråret 2017

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	2
2.1. Valgfag inden for det offentligretlige/privatretlige/EU-retlige retsområde	3
2.1.1. Ansættelsesret, 10 ECTS	3
2.1.3. Udbudsret, 10 ECTS	5
2.1.4. Socialret – Børn og unge, 10 ECTS	7
2.1.6. Udlændingeret, 10 ECTS	9
2.2. Kursusfag inden for det strafferetlige retsområde	11
2.2.1. Økonomisk kriminalitet & Cybercrime, 10 ECTS	11
2.2.2. Politiret, 10 ECTS	13
2.3. Kursusfag inden for det formueretlige retsområde	15
2.3.1. Erhvervsretstatningsret, 10 ECTS	15
2.3.2. Lejeret, 10 ECTS	17
2.3.3. Kontraktudarbejdelse, 10 ECTS	19
2.3.5. Forsikringsret, 10 ECTS	21
2.3.6. Virksomhedsoverdragelse, 10 ECTS	23
2.3.7. Videregående familie- og arveret, 10 ECTS	25
2.4. Kursusfag inden for det skatteretlige retsområde	28
2.4.1. Møms, 10 ECTS *	28
2.5. Kursusfag inden for det procesretlige retsområde	30
2.5.1. Bevisret, 10 ECTS	30
2.6. Engelsksprogede fag	32
2.6.1. International Contract Law/CISG, 10 ECTS	32
2.6.2. International Commercial Arbitration/CISG, 10 ECTS	34
2.6.3. Willem C. Vis International Commercial Arbitration Moot, 20 ECTS	36
2.6.4. The International Law of Human Rights, Forced Migration and Climate change, 10 ECTS	38
3. Erhvervsøkonomiske valgfag, 9. semester (med forbehold for ændringer)	40
3.1 Budgetlægningsdesign og incitamentsbaseret styring, 5 ECTS (foreløbig)	40
3.2 Business Models, 5 ECTS (foreløbig)	43
3.3 Ledelsens informationssystemer, 5 ECTS (foreløbig)	47

I fag markeret med * indgår erhvervsøkonomiske elementer.

1. Indledning

I dette valgfagskatalog findes det samlede udbud af konstituerende valgfag for efteråret 2017 (E2017). Det er en forudsætning, at der er mindst 15 deltagere, for at faget oprettes, dog med undtagelse af engelsksprogede valgfag, som oprettes med mindre antal.

Vær ligeledes opmærksom på, at studiet ikke er forpligtet til at udbyde bestemte valgfag fra semester til semester, hverken hvis en studerende dumper og skal til ny eksamen det efterfølgende år. Der vil naturligvis blive udbudt reeksaminer, indtil den studerende ikke har flere eksamensforsøg i den eksamenstermin, hvor eksamen udbydes.

Særligt vedrørende Socialret:

I efteråret 2017 udbydes begge Socialretsfag – både "Børn og Unge" og "Forsørgelse og beskæftigelse". Fra foråret 2018 udbydes "Børn og Unge" om foråret og "Forsørgelse og beskæftigelse" om efteråret.

Tilmelding til valgfag er bindende, og det er således ikke muligt ændre valgfag efter tilmeldingsfristen.

Erhvervsjurastuderende på 9. semester

På 9. semester skal der vælge valgfag svarende til 30 ECTS.

De erhvervsøkonomiske fagelementer skal tilsammen udgøre **mindst 45 ECTS** på kandidatuddannelsen. De obligatoriske erhvervsøkonomiske fag på 7. og 8. semester udgør tilsammen 15 ECTS, som nedenfor er illustreret:

- Dansk og international selskabsskatteret 5 ECTS (faget tæller for 5 ECTS erhvervsøkonomiske fagelementer og 5 ECTS juridiske fagelementer)
- Finansieringsteori 10 ECTS
- I alt 15 ECTS**

Du skal derfor vælge yderligere mindst 30 ECTS erhvervsøkonomiske valgfag. Resten af dine valgfag kan være juridiske eller økonomiske efter dit eget valg. I valgfagskataloget indgår et mindre udbud af erhvervsøkonomiske valgfag. Det er også muligt at vælge andre erhvervsøkonomiske fag, men så skal der søges forhåndsgodkendelse hos Studienævnet (Studieordningens 10 ikke-konstituerende-ECTS, der kan anvendes på andre uddannelser)

På både cand.jur. og cand.merc.jur. er der jf. studieordningen et krav om at der i løbet af kandidatuddannelsen skal vælges minimum ét engelsksproget valgfag.

2.1. Valgfag inden for det offentligretlige/privatretlige/EU-retlige retsområde

2.1.1. Ansættelsesret, 10 ECTS

Fagets navn:	Ansættelsesret
Fagets engelske navn:	Employment Law
Fagets retsområde:	Det offentligretlige/privatretlige retsområde
Fagansvarlig:	Professor Anders Ørgaard
Underviser:	Ekstern lektor Bjørn Holtze

Den studerende skal opnå **viden** om:

- Ansættelsesretlige begreber og videnskabelige problemstillinger
- Den ansættelsesretlige terminologi, således at den studerende kan videreudvikle sine evner til at kvalificere aftaler og tvister
- Ansættelsesretlig argumentation og aftalefortolkning, herunder aftalerettens samspil med obligationsrettens almindelige del
- De centrale dele af ansættelsesretten, herunder ansættelsessituationen (herunder helbredsoplysningsloven, lov om ansættelsesbeviser), forskelsbehandlingsloven, ligebehandlingsloven, lønmodtagerens forpligtelser under ansættelsen, tidsbegrænsede ansættelser, ferielovens hovedprincipper, lønmodtagerens rettigheder og forpligtelser ved sygdom, væsentlige stillingsændringer, almindelige opsigelsesregler, usaglige opsigelser, øvrige begrænsninger i arbejdsgiverens opsigelsesadgang herunder særlige regler om usaglig opsigelse (bl.a. reglerne i ligebehandlingsloven og forskelsbehandlingsloven), konkurrencebegrænsninger under og efter ansættelse (herunder konkurrence-, kunde- og jobklausuler), bortvisning/ophævelse og virksomhedsoverdragelsesloven

Pensum i faget er:

- Lars Svenning Andersen, Mette Klingsten, Mads Krarup, Lars Lindenchrone og Peter Bjarke Vejby: Funktionærret, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, seneste udgave

Undervisningen tilrettelægges så den studerende gennem anvendelse af den juridiske metode opnår **færdigheder** i at:

- anvende ansættelsesrettens begreber og terminologi,
- anvende ansættelsesrettens retskilder, herunder retspraksis fra danske domstole og EU-Domstolen,
- identificere det retlige indhold af en tvist mellem to eller flere parter og beskrive denne i ansættelsesretlig terminologi, og
- forebygge ansættelsesretlige tvister gennem udarbejdelse af hensigtsmæssige ansættelsesretlige kontrakter.

Færdighederne eksamineres ved semestrets afslutning ved en **ekstern mundtlig eksamen**.

Den studerende skal samlet opnå **kompetence** til på videnskabelig vis at:

- anvende juridisk metode på ansættelsesretlige spørgsmål,
- kvalificere og relatere juridiske problemstillinger inden for ansættelsesretten,
- formulere sig klart og velstruktureret om ansættelsesretlige spørgsmål med anvendelse af korrekt terminologi,
- kunne vurdere, analysere og rådgive om reglernes indhold samt konsekvenserne ved reglernes overtrædelse, og
- selvstændigt kunne udarbejde og rådgive om ansættelsesaftaler.

Fagets estimerede tidsforbrug (ECTS-deklaration):

Forelæsninger, 10 x 3 timer	= 30 timer
Forberedelse (Forelæsning)	= 87 timer
Eksamensforberedelse	= 153 timer
I alt	= 270 timer

2.1.3. Udbudsret, 10 ECTS

Fagets navn:	Udbudsret
Fagets engelske navn:	Public Procurement Law
Fagets retsomsråde:	Det offentligretlige retsomsråde
Fagansvarlig:	Lektor Sten Bønsing
Underviser:	Ekstern lektor Martin Holmgaard Thomsen

Den studerende skal opnå **viden** om:

- Udbudslovens formål og anvendelsesområde, herunder begreberne ”offentlig kontrakt, ordregiver, grundlæggende elementer, tærskelværdier og klar grænseoverskridende interesse”
- Principperne om ligebehandling, proportionalitet og gennemsigtighed
- Forhandlingsmuligheder og begrænsninger
- Udelukkelse og udvælgelse / prækvalifikation af tilbudsgivere, herunder anvendelsen af ESPD (European Single Procurement Document)
- Fremgangsmåden ved tildeling af kontrakter, herunder kriterier for tildeling, evalueringsmetode, angivelse af hvad der tillægges betydning ved tilbudsevalueringen og meddelelser om ordregivers beslutninger
- Kontraktens gennemførelse, herunder ændringer og ophør
- Ikke-økonomiske hensyn, herunder sociale hensyn og miljøhensyn
- Aflysning af udbudsproceduren uden kontraktsindgåelse
- Håndhævelse af udbudsreglerne og sanktionerne ved overtrædelse heraf

Pensum i faget er:

- Sune Troels Poulsen, Peter Stig Jakobsen og Simon Evers Kalsmose-Hjelmborg: EU-udbudsretten, 3. udg., Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2016

Undervisningen tilrettelægges så den studerende gennem anvendelse af den juridiske metode opnår **færdigheder** i at:

- redegøre for fagets begreber, procedureregler og terminologi,
- redegøre for de relevante retskilder, herunder fagets teori, lovbestemmelser og afgørende retspraksis, herunder navnlig afgørelser afsagt af EU-Domstolen og Klagenævnet for Udbud,
- redegøre for de videnskabelige problemstillinger, som knytter sig til faget, anvende fagets begreber, terminologi og relevante retskilder i forbindelse med diskussion af fagets videnskabelige problemstillinger, og
- redegøre for gældende ret.

Færdighederne eksamineres ved semestrets afslutning ved en **ekstern mundtlig eksamen**.

Den studerende skal samlet opnå **kompetence** til på videnskabelig vis at:

- formulere sig klart og velstruktureret med anvendelse af korrekt terminologi,
- kunne redegøre for fakta og kvalificere indholdet af de juridiske problemstillinger, dette fakta giver anledning til inden for udbudsretten,
- kunne redegøre for gældende teori, reglernes indhold og gældende ret, og
- anvende juridisk metode på såvel konkrete spørgsmål og teoretiske problemstillinger inden for udbudsretten og fremkomme med begrundede forslag til løsninger.

Fagets estimerede tidsforbrug (ECTS-deklaration):

Forelæsninger, 10 x 3 timer	= 30 timer
Forberedelse (forelæsning)	= 60 timer
Eksamensforberedelse	= 180 timer
I alt	= 270 timer

2.1.4. Socialret – Børn og unge, 10 ECTS

Fagets navn:	Socialret – Børn og unge
Fagets engelske navn:	Social Law
Sprog:	Dansk
Fagets retsområde:	Det offentligretlige retsområde
Fagansvarlig:	Lektor Trine Schultz
Undervisere:	Lektor Trine Schultz og adjunkt Hanne Hartoft

Den studerende skal opnå **viden** om:

- Det sociale områdes retskilder, nationalt og internationalt
- Socialrettens systematik, hovedprincipper og grundlæggende begreber
- Myndighedsstruktur, organisering og styring
- Børns rettigheder
- Kommunale myndigheders tilsyns- og rådgivningspligt
- Myndigheders og privates underretningspligt vedrørende børn
- Undersøgelse og oplysning af sager om børn og unge
- Frivillige og tvangsmæssige indgreb i hjemmet og uden for hjemmet, herunder tvangsbortadoption
- Børns og forældres rettigheder i de særlige procesregler for børnesager, herunder reglerne for advokatbistand
- Krav til anbringelsen, herunder kommunens pligter under anbringelsen
- Barnets ret til samvær under anbringelsen, herunder overvåget samvær, telefon- og brevkontrol
- Magtanvendelse i forhold til anbragte børn
- Hjemgivelse
- Efterværn
- Handicaprelaterede ydelser til børn og unge

Pensum i faget er:

- Materialesamling (vil blive lagt på moodle)

Undervisningen tilrettelægges så den studerende gennem anvendelse af den juridiske metode opnår **færdigheder** i at:

- redegøre for reglerne vedrørende børn og unge i socialretten,
- redegøre for de relevante faktuelle og retlige spørgsmål inden for faget,
- analysere reglernes indhold og argumentere for valg af retskilde,
- identificere og afgøre processuelle og materielle spørgsmål,
- redegøre for de retlige konsekvenser af en lovovertrædelse, og
- redegøre for håndhævelse.

Færdighederne eksamineres ved semestrets afslutning ved en **ekstern mundtlig eksamen**.

Kurset afsluttes med udarbejdelse af en synopsis i et selvvalgt emne til brug for eksamen. Der tages udgangspunkt i den udarbejdede synopsis i den mundtlige eksamen, men der eksamineres bredt i pensum.

Den studerende skal samlet opnå **kompetence** til på videnskabelig vis at:

- kunne identificere og formulere videnskabelige problemstillinger inden for socialretten med udgangspunkt i børne- og ungeområdet,
- kunne opstille nye løsninger, vælge relevante løsninger og begrunde valget på et videnskabeligt grundlag,
- kunne formidle forskningsbaseret viden og diskutere professionelle og videnskabelige problemstillinger inden for socialretten med både fagfæller, ikke-specialister, samarbejdspartnere og brugere i et korrekt sprog, og
- kunne tage ansvar for egen faglig udvikling og specialisering..

Undervisningen vil bestå hovedsageligt af forelæsninger, men i kombination med ”workshops” og evt. gæsteforelæsning fra praksis (f.eks. Ankestyrelsen, Domstolene eller det kommunale område).

Fagets estimerede tidsforbrug (ECTS-deklaration):

Undervisning (Forelæsninger)	= 30 timer
Undervisningsforberedelse	= 120 timer
Workshop mv.	= 6 timer
Synopsis-introduktion/vejledning	= 1 timer
Synopsis	= 50 timer
Spørgetime, 1 time	= 1 timer
Eksamensforberedelse (+ synopsis)	= 62 timer
I alt	= 270 timer

2.1.6. Udlændingeret, 10 ECTS

Fagets navn:	Udlændingeret
Fagets engelske navn:	Immigration Law
Samlæsning:	
Fagets retsomsråde:	Det offentligretlige retsomsråde
Fagansvarlig:	Adjunkt Jesper Lindholm
Undervisere:	Adjunkt Jesper Lindholm

Den studerende skal opnå **viden** om:

- Dansk udlændingeret. Udlændinges ret til indrejse og ophold i Danmark
- Grundbegreber, hovedsondringer og myndighedsstruktur
- Udlændingerettens sammensatte retskildemateriale og påvirkningen fra internationale retskilder
- Indrejsekontrol, visumkrav, afvisning
- Dublin-systemet
- Materiel og processuel asylret/flygtningeret
- Familiesammenføring
- Indrejse og ophold efter EU-reglerne
- Beskæftigelsesrelaterede opholdstilladelser
- Andre opholdsgrundlag
- Tidsbegrænset opholdstilladelse, forlængelse og permanent opholdstilladelse
- Opholdsrettens ophør (inddragelse og bortfald)
- Udvisning
- Udsendelse, frihedsberøvelse, "motivationsfremmende foranstaltninger", "tålt ophold"

Pensum i faget er:

- Udlændingeret, 4. udgave, 2017 (Bind 1), Jurist- og Økonomforbundet.
- Udlændingeret, 4. udgave, 2017 (Bind 2), Jurist- og Økonomforbundet, *forventes udgivet efterår 2017*.
- Kompendium og online materiale.

Undervisningen tilrettelægges så den studerende gennem anvendelse af den juridiske metode opnår **færdigheder** i at:

- redegøre for de videnskabelige problemstillinger, som knytter sig til faget
- redegøre for de relevante retskilder, herunder fagets teori, lovbestemmelser og praksis samt samspillet mellem udlændingerettens retskilder
- anvende fagets begreber, terminologi og relevante retskilder i forbindelse med diskussion af udlændingerettens videnskabelige problemstillinger og fremkomme med begrundede forslag til løsning af disse
- redegøre for gældende ret samt kunne reflektere over indholdet i de danske udlændingeretlige regler

Færdighederne eksamineres ved semestrets afslutning ved en **ekstern mundtlig eksamen**.

Den studerende skal samlet opnå **kompetence** til på videnskabelig vis at:

- formulere sig klart og velstruktureret med anvendelse af korrekt terminologi
- kunne redegøre for fakta og kvalificere indholdet af de juridiske problemstillinger, som fakta giver anledning til inden for udlændingeretten
- kunne redegøre for gældende teori, reglernes indhold og gældende ret
- anvende juridisk metode på såvel konkrete spørgsmål og teoretiske problemstillinger inden for udlændingeretten og fremkomme med begrundede forslag til løsninger

Fagets estimerede tidsforbrug (ECTS-deklaration):

Forelæsninger, 13 x 3 timer	= 39 timer
Forberedelse (forelæsning)	= 195 timer
Eksamensforberedelse	= 45 timer
I alt	= 279 timer

2.2. Kursusfag inden for det strafferetlige retsområde

2.2.1. Økonomisk kriminalitet & Cybercrime, 10 ECTS

Fagets navn:	Økonomisk kriminalitet & Cybercrime
Fagets engelske navn:	Economic Crime & Cybercrime
Sprog:	Dansk
Fagets retsområde:	Det strafferetlige retsområde
Fagansvarlig:	Lektor Birgit Feldtmann
Underviser:	Morten Sønderby og Jens Madsen

Den studerende skal opnå **viden** om:

- Udvalgte bestemmelser fra straffelovens specielle del og hvidvasklovgivningen, især indenfor områderne cybercrime og økonomisk kriminalitet

Pensum i faget er:

- Aktuelt materiale i form af betænkninger, lovforslag, domme og henvisninger til trykt retspraksis. Dette lægges løbende på moodle
- Diverse artikler og uddrag fra bøger vedrørende de enkelte elementer

Undervisningen tilrettelægges så den studerende gennem anvendelse af den juridiske metode opnår **færdigheder** i at:

- redegøre for fagets begreber og terminologi,
- redegøre for de videnskabelige problemstillinger, som knytter sig til faget,
- redegøre for de relevante retskilder, herunder fagets teori, lovbestemmelser, og afgørende retspraksis,
- anvende fagets begreber, terminologi og relevante retskilder i forbindelse med diskussion af fagets videnskabelige problemstillinger,
- redegøre for gældende ret inden for fagets område, og
- redegøre for sammenhænge og forskelle inden for fagets område.

Færdighederne eksamineres ved semestrets afslutning ved en **ekstern mundtlig eksamen**.

Den studerende skal samlet opnå **kompetence** til på videnskabelig vis at:

- kunne identificere og formulere videnskabelige problemstillinger inden for det danske og til dels det internationale retsområde,
- på et videnskabeligt grundlag at kunne opstille nye løsninger, vælge relevante løsninger og begrunde valget,
- kunne formidle forskningsbaseret viden og diskutere professionelle og videnskabelige problemstillinger inden for strafferetten og straffeprocessen med både fagfæller, ikke-specialister, samarbejdspartnere og brugere i et korrekt sprog, og
- selvstændigt kunne tage ansvar for egen faglig udvikling og specialisering.

Fagets estimerede tidsforbrug (ECTS-deklaration):

Forelæsninger, 10 x 3 timer (eller tilsvarende) samt spørgetime	= 32 timer
Forberedelse (forelæsning)	= 168 timer
Eksamensforberedelse	= 70 timer
I alt	= 270 timer

2.2.2. Politiret, 10 ECTS

Fagets navn:	Politiret
Fagets engelske navn:	Police Law
Sprog:	Dansk
Fagets retsområde:	Det strafferetlige retsområde
Fagansvarlig:	Ph.d. stipendiat Lene Wachter Lentz
Underviser:	Ekstern lektor Elsemette Cassøe

Den studerende skal i faget politiret opnå **viden** om:

- Politiets organisation og styring
- Politiets opgaver i forhold til at sikre ro og orden, håndtere særlige persongrupper, herunder børn, berusere og psykisk syge, samt håndtere større demonstrationer og uroligheder
- Politiet som forvaltningsmyndighed
- Lovgrundlaget og de retlige principper for politiets virksomhed og magtmidler
- Centrale problemstillinger i forholdet mellem politi og borger
- Aktuelle temaer, hvor politiets ageren kommer til debat (såsom terrorbekæmpelse, håndtering af asylansøgere, større uroligheder mv.)

Pensum i faget er:

- Ib Henricson: Politiret, 6. udg. (uddrag), Jurist og Økonomforbundets Forlag 2016
- Diverse domme og artikler samt andet aktuelt materiale
- Cases og praktiske eksempler fra politiets virksomhed vil løbende indgå i undervisningen

Undervisningen tilrettelægges så den studerende gennem anvendelse af den juridiske metode opnår **færdigheder** i at:

- redegøre for fagets begreber og terminologi,
- redegøre for de videnskabelige problemstillinger, som knytter sig til faget,
- redegøre for de relevante retskilder, herunder fagets teori, lovbestemmelser, og afgørende retspraksis,
- anvende fagets begreber, terminologi og relevante retskilder i forbindelse med diskussion af fagets videnskabelige problemstillinger,
- redegøre for gældende ret inden for fagets område, og
- redegøre for sammenhænge og forskelle inden for fagets område.

Færdighederne eksamineres ved semestrets afslutning ved en **ekstern mundtlig eksamen**.

Den studerende skal samlet opnå **kompetence** til på videnskabelig vis at:

- kunne identificere og formulere videnskabelige problemstillinger inden for dansk politis retsområde,
- på et videnskabeligt grundlag at kunne opstille nye løsninger, vælge relevante løsninger og begrunde valget,
- kunne formidle forskningsbaseret viden og diskutere professionelle og videnskabelige problemstillinger inden for politiretten med både fagfæller, ikke-specialister, samarbejdspartnere og brugere i et korrekt sprog, og
- selvstændigt kunne tage ansvar for egen faglig udvikling og specialisering.

Fagets estimerede tidsforbrug (ECTS-deklaration):

Forelæsninger, 10 x 3 timer samt spørgetime	= 32 timer
Forberedelse (forelæsning)	= 168 timer
Eksamensforberedelse	= 70 timer
I alt	= 270 timer

2.3. Kursusfag inden for det formueretlige retsområde

2.3.1. Erhvervserstatningsret, 10 ECTS

Fagets navn:	Erhvervserstatningsret
Fagets engelske navn:	Commercial Tort Law
Sprog:	Dansk
Fagets retsområde:	Det formueretlige retsområde
Fagansvarlig:	Anders Ørgaard
Underviser:	Ekstern lektor Søren Bergenser

Den studerende skal opnå **viden** om:

- Culpareglens udvikling i den moderne erstatningsret
- Det objektive ansvar og forsikrings betydning for erstatningsretten
- Sondringen mellem kontrakts- og deliktsansvar
- Professionsansvar generelt
- Advokatansvar
- Ejendomsmægleransvar
- Revisoransvar
- Pengeinstitutters ansvar
- Bestyrelsesansvar
- Produktansvar generelt
- Sondringen mellem mangelsansvar og produktansvar
- Ansvarsbegrænsninger i forhold til produktansvaret
- Mellemløserhæftelse for produktskader
- Systemskader og udviklingsskader
- Offentlige myndigheders erstatningsansvar

Pensum i faget er:

- Vibe Ulfbeck: Erstatningsretlige grænseområder, 2. udg., Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2010
- Materialesamling

Undervisningen tilrettelægges så den studerende gennem anvendelse af den juridiske metode opnår **færdigheder** i at:

- redegøre for indholdet af og forholdet mellem erstatningsreglerne i og uden for kontrakt generelt,
- identificere relevante erstatningsretlige problemer og retlige argumenter ud fra et komplekst materiale,
- identificere konkrete problemstillinger i en erstatningsretlig sammenhæng på en måde, der viser overblik og indsigt,
- analysere komplekse erstatningsretlige problemstillinger i lyset af sondringen mellem kontraktansvar og deliktansvar,
- argumentere for forskellige fagligt begrundede løsninger og foretage en kritisk afvejning af de retlige argumenter, og
- formidle og formulere sin viden og argumentation fagligt og sprogligt korrekt på en

struktureret og sammenhængende måde.

Færdighederne eksamineres ved semestrets afslutning ved en **ekstern mundtlig eksamen**.

Den studerende skal samlet opnå **kompetence** til på videnskabelig vis at:

- kunne identificere og formulere videnskabelige problemstillinger inden for det danske rets område,
- på et videnskabeligt grundlag at kunne opstille nye løsninger, vælge relevante løsninger og begrunde valget, og
- kunne formidle forskningsbaseret viden og diskutere professionelle og videnskabelige problemstillinger inden for erhvervserstatningsretten med både fagfæller, ikke-specialister, samarbejdspartnere og brugere i et korrekt sprog.

Fagets estimerede tidsforbrug (ECTS-deklaration):

Forelæsninger, 13 x 3 timer	= 39 timer
Forberedelse (forelæsning)	= 156 timer
Eksamensforberedelse	= 75 timer
I alt	= 270 timer

2.3.2. Lejeret, 10 ECTS

Fagets navn:	Lejeret
Fagets engelske navn:	Tenancy Regulation
Fagets retsområde:	Det formueretlige retsområde
Fagansvarlig:	Professor Anders Ørgaard
Undervisere:	Gry Stikling Hermansen

Den studerendes udbytte ved at deltage i undervisningen i dette fag vil være erhvervelse af viden om følgende:

Lejerettens retskilder, herunder præceptive og deklaratoriske lovbestemmelser og disses samspil med den almindelige obligationsret, kontraktbestemmelser, herunder ministeriets typeformular for boliglejemål, retspraksis samt eventuelt i begrænset omfang administrativ praksis fra huslejenævn og huslejeankenævn

Lejelovgivningens anvendelsesområde, herunder lejebegrebet, ejendomsbegrebet og de forskellige lejeloves anvendelsesområder

Fast indarbejdet lejeretlig terminologi

Emnerne for undervisningen vil være følgende:

En generel introduktion til lejeretten og lejelovgivningen

Særligt om boliger:

Indgåelse af boliglejeaftaler
Fordeling af vedligeholdelsesbyrder
Flytteopgør
Lejefastsættelse
Succession på lejer- og udlejerside
Opsigelse og ophævelse

Særligt om erhvervslejemål

Indgåelse af erhvervslejeaftaler, fastlæggelse af lejers brug af det lejede og vilkår om fordeling af vedligeholdelsespligter
Markedslejefastsættelse
Afståelse, opsigelse og ophævelse

Pensum i faget er:

Hans Henrik Edlund og Niels Grubbe: Boliglejeret, 2. udg., Karnov Group, 2015. (ca. 2/3)
Niels Gangsted-Rasmussen og Jeppe Wedel-Nielsen: Erhvervslejemål, 8. udg., Karnov Group, (2015) (ca. 3/4)
Hans Henrik Edlund i T: BB 2016.180 ff: "Om indgåelse af lejeaftaler"

Studerende kan med fordel tillige anvende Karnovs Særtryk af Leje- og Boliglejelove, seneste årgang.

I forbindelse med undervisningen vil der blive stillet små konkrete caseopgaver, som de studerende skal løse mellem lektionerne, og der vil tillige blive udleveret konkrete eksempler på kontraktmateriale og nævnsafgørelser.

Færdighederne eksamineres ved semestrets afslutning ved en **mundtlig eksamen med ekstern censur**.

Fagets estimerede tidsforbrug (ECTS-deklaration):

Forelæsninger 10 x 3 timer	= 30 timer
Selvstudie af kontraktdokumenter	= 10 timer
Løsning af caseopgaver	= 10 timer
Forberedelse til forelæsninger, herunder opslag af domme	= 180 timer
Forberedelse til eksamen	= 40 timer
I alt	= 270 timer

2.3.3. Kontraktudarbejdelse, 10 ECTS

Fagets navn:	Kontraktudarbejdelse
Fagets engelske navn:	Contract Drafting and Formation
Sprog:	Dansk
Fagets retsområde:	Det formueretlige retsområde
Fagansvarlig:	Lektor Thomas Neumann
Undervisere:	Ekstern lektor Jens Pontopiddan

Den studerende skal opnå viden om:

- Kontraktlige begreber, metodiske problemer herom samt den praktiske anvendelse heraf
- Den kontraktretlige terminologi og argumentation
- Kontrakten i retssystemet
- Kontraktens fremtræden og opbygning
- Indledende bestemmelser i en kontrakt
- Generelle bestemmelser
- Krav til ydelsen
- Betingelser og forbehold
- Garantier
- Særlige bestemmelser i kontrakten
- Registrering og kontrol
- Undladelsespligter efter kontrakten
- Vederlag, betaling og rente
- Medkontrahentens sikring
- Misligholdelse af kontrakten
- Kontraktens ophør
- Lovvalgs-, voldgifts- og værnetingsklausuler
- Kontraktens form og sprog

Pensum i faget er:

- Mads Bryde Andersen, Praktisk aftaleret, 3. udgave, Gads Forlag

Undervisningen tilrettelægges så den studerende gennem anvendelse af den juridiske metode opnår færdigheder i at:

- Korrekt anvendelse og begreber og terminologi på kontraktrettens område
- Redegøre for metodiske problemstillinger, som knytter sig til kontrakten
- Diskutere fordele og ulemper ved opbygning og indhold i kontrakter
- Kunne vurdere og analysere reglernes indhold samt konsekvenserne ved reglernes overtrædelse

Færdighederne eksamineres ved semestrets afslutning ved en **skriftlig opgave** og en **individuel mundtlig eksamen**. Begge dele er forudsætninger for bedømmelse.

Undervisningen omfatter 30 undervisningstimer, afviklet som 10 lektioner á 3 timer. I fagafviklingen indgår case-orienteret gruppearbejde. Introduktion til cases, samt gruppefremlæggelse vil foregå som led i undervisningen, mens gruppearbejde forventes afviklet uden for undervisningen.

Den studerende skal samlet opnå kompetence til på videnskabelig vis at:

- Anvende retskilder og juridisk metode på praktiske kontraktretlige spørgsmål
- Kvalificere og relatere juridiske problemstillinger inden for praktisk kontraktret
- Formulere sig klart og velstruktureret mundtligt og skriftligt om praktisk kontraktretlige spørgsmål med anvendelse af korrekt terminologi

Fagets estimerede tidsforbrug (ECTS-deklaration):

Forelæsninger, 10 x 3 timer	= 30 timer
Forberedelse (undervisning, pensum)	= 120 timer
Caseorienteret arbejde + forberedelse af fremlæggelse	= 100 timer
Eksamensforberedelse	= 50 timer
I alt	= 270 timer

2.3.5. Forsikringsret, 10 ECTS

Fagets navn:	Forsikringsret
Fagets engelske navn:	Insurance law
Sprog:	Dansk
Fagets retsområde:	Det formueretlige retsområde
Fagansvarlig:	Professor mso Carsten Munk-Hansen
Undervisere:	Eksterne lektorer Shapol Nejad og Niels Vase

Den studerende skal opnå **viden** om:

- forsikringsretlige begreber
- den retlige regulering af forsikringsaftaler
- forskellige forsikringsaftaler i retlig belysning, herunder agreed documents, fremherskende adhæsionskontrakter og individuelle kontrakter samt forsikringsretlige fortolkningsprincipper i henseende til disse
- forsikringsretlig argumentation og forsikringsmæssige principper
- metodiske udfordringer og den retlige praksis om forsikringer
- forsikringsretlige tvister ved ankenævn og domstole

Pensum i faget er:

- *Henning Jønsson og Lisbeth Kjærgaard: Dansk Forsikringsret, 9. udg., Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2012*

Undervisningen tilrettelægges så den studerende gennem anvendelse af den juridiske metode opnår **færdigheder** i at:

- redegøre for forsikringsrettens regler og anvendelse, begreber og terminologi,
- redegøre for forsikringsrettens retskildemæssige og metodiske grundlag,
- analysere retskildemateriale og retsregler i forsikringsretten,
- identificere og afgøre processuelle og materielle forsikringsretlige spørgsmål,
- afgøre de retlige konsekvenser af en overtrædelse af forsikringsretlige regler og principper,
- afgøre og vurdere forsikringsretlige spørgsmål, og
- redegøre for principper for afgørelse af tvister i det praktiske liv

Færdighederne eksamineres ved semestrets afslutning ved en individuel **mundtlig eksamen**.

Den studerende skal samlet opnå **kompetence** til på videnskabelig vis at:

- anvende forsikringsrettens retskilder
- anvende juridisk metode i lyset af de inden for forsikringsretten gældende principper
- kvalificere forsikringsretlige problemstillinger på en relevant måde til løsning af konkrete problemstillinger
- mundtligt formulere sig klart og velstruktureret med anvendelse af korrekt forsikringsretlig terminologi

Fagets estimerede tidsforbrug (ECTS-deklaration):

Forelæsninger, 10 x 3 timer	= 30 timer
Forberedelse (undervisning pensum)	= 190 timer
Eksamensforberedelse	= 50 timer
I alt	= 270 timer

2.3.6. Virksomhedsoverdragelse, 10 ECTS

Fagets navn:	Virksomhedsoverdragelse
Fagets engelske navn:	Mergers and Acquisition
Sprog:	Dansk
Fagets retsområde:	Det formueretlige retsområde
Fagansvarlig:	Lektor Thomas Rønfeldt
Undervisere:	Ekstern lektor Søren Ehlert

Den studerende skal opnå **viden** om:

- Virksomhedsoverdragelser, herunder intro, forløb, aktørerne og auktion.
- Overdragelsesmåder, herunder aktie, aktie, alternativer (fusioner, joint ventures, delsalg og MBO) og overdragelse af insolvente/nødlidende virksomheder.
- Overdragelsesdokumenter, herunder fortrolighedsaftale/Non Disclosure Agreement, eksklusivitetsaftaler, hensigtserklæringer/Letter of intent, ovoerdragelsesaftaler/Share Purchase Agreements og øvrige væsentlige aftaler.
- Strategiske overvejelser, herunder ledelsesmæssige begrundelser for køb, driftsmæssige aspekter og risiko og risikoafdækning.
- Implementering og organisationsformer.
- Værdiansættelse.
- Regnskabsmæssige forhold.
- Mangler, herunder miljøforhold: mangler ctr. garantier, købers undersøgelse/due diligence, miljømæssig undersøgelse og planlov/miljølov.
- Skattemæssige konsekvenser/problemstillinger, herunder værdiansættelse ctr. skattemyndighederne, "løbende ydelser" som vederlag, beskatning af aktier ctr. aktiver, moms og tinglysnings- og registreringsafgift.
- Børsretlige aspekter, herunder optagelse/afnotering, pligtmæssige overtagelsestilbud og oplysningsforpligtelser.
- Konkurrenceretlige aspekter, herunder fusionskontrol (EU- og DK-regler).
- Finansiering og tvistløsning, herunder egenkapital ctr. fremmedkapital (gearing) og finansieringskilder og "Covenants".
- Selvfinansiering.

Pensum i faget er:

- Johannus Egholm Hansen og Christian Lundgren: Køb og salg af virksomheder, 5. udg., Nyt Juridisk Forlag, 2014.

Undervisningen tilrettelægges så den studerende gennem anvendelse af den juridiske metode opnår **færdigheder** i at:

- redegøre for fagets begreber og terminologi,
- redegøre for de videnskabelige problemstillinger, som knytter sig til faget,
- redegøre for de relevante retskilder, herunder fagets teori, lovbestemmelser og afgørende retspraksis,
- anvende fagets begreber, terminologi og relevante retskilder i forbindelse med diskus-

- sion af fagets videnskabelige problemstillinger,
- redegøre for gældende ret, og
- overordnet kunne forklare de økonomiske elementer i faget.

Færdighederne eksamineres ved semestrets afslutning ved en **ekstern mundtlig eksamen**.

Den studerende skal samlet opnå **kompetence** til på videnskabelig vis at:

- formulere sig klart og velstruktureret med anvendelse af korrekt terminologi,
- kunne redegøre for fakta og kvalificere indholdet af de juridiske problemstillinger, dette fakta giver anledning til inden for fagets område,
- kunne redegøre for gældende teori, reglernes indhold og gældende ret, og
- anvende juridisk metode på såvel konkrete spørgsmål og teoretiske problemstillinger inden for fagets område og fremkomme med begrundede forslag til løsninger.

Fagets estimerede tidsforbrug (ECTS-deklaration):

Forelæsninger, 13 x 3 timer	= 39 timer
Forberedelse (forelæsning)	= 194 timer
Eksamensforberedelse (+ synopsis)	= 37 timer
I alt	= 270 timer

2.3.7. Videregående familie- og arveret, 10 ECTS

Fagets navn:	Videregående familie- og arveret
Fagets engelske navn:	Advanced Family and Succession Law
Sprog:	Dansk
Fagets retsområde:	Det formueretlige retsområde
Fagansvarlig:	Professor Marianne Holdgaard
Undervisere:	Professor Marianne Holdgaard, adjunkt Gitte Abrahamsen samt eventuelle gæsteforelæsere

Undervisningsforløbet sigter mod at give den studerende en både akademisk og praktisk tilgangsvinkel samt dybdegående indsigt i og forståelse for særlige udvalgte emner, som ikke er behandlet på grunddelen. Pensum fra familie- og arveret på 2. semester forudsættes kendt.

Den studerende vil i faget bl.a. opnå **viden** om:

1. Nye familieformer og dets betydning
 - I arveretten
 - I familieretten
2. Testamenter i teori og praksis, herunder
 - Testationskompetence,
 - Testamentsoprettelse – også i praksis,
 - Fælles og gensidige testamenter,
 - Overgangsregler, og
 - Successionsmuligheder
3. Børn og forældres muligheder, herunder
 - Forældreansvar og bopæl, herunder forældremyndighedsindehavernes kompetencer i forhold til hinanden, fx skolevalg, flytning, og ophævelse af den fælles forældremyndighed.
 - Børns samvær med samværsforælderen og andre
 - Beskyldninger om vold, incest mv. i samværs- og forældremyndighedssager
 - Børns inddragelse bl.a. i sager om forældremyndighed, tvangsfjernelse, samvær,
 - Den Europæiske Menneskeretskonvention og dansk familieret i øvrigt.
 - Partsbegrebet
4. Pensionsrettigheder, herunder
 - Kompensationsmuligheder,
 - Delingsmuligheder ved ægtepagt mv.
 - Hvordan gør man i praksis – hvordan finder man oplysningerne?

Dette kursusfags **formål** afspejler sig i **undervisningsformen**. Vi går i dybden med udvalgte konkrete, aktuelle familie- og arveretlige emner for at udbygge din kunnen og viden om familie og arveret. Hver lektion har sit eget tema, som har afsæt i en eller flere konkret case. Hensigten er ikke kun at lære det konkrete spændende emne, men også at du lærer at tilegne dig den praktiske og retlige fremgangsmåde til at vurdere og løse (familie- og arveretlig) sager. Samtidigt bliver du klædt på til at kunne skrive et rigtig godt speciale.

Pensum i faget fastlægges endeligt også i samråd med de studerende med henblik på at tage afsæt i en PBL undervisning. Materialet vil givet vis bestå af udvalgte dele af bøger, artikler og retspraksis – men også konkrete cases.

Undervisningen er placeret på uddannelsens 9. semester og omfatter cirka 34 undervisningstimer, afviklet som holdundervisning. Det forventes, at deltagerne er indstillet på at indgå aktivt i undervisningen ved at deltage i diskussioner mv.

Undervisningen vil delvist bestå i virkelige cases fra advokater mv. Endvidere vil de studerende selv i nogle situationer skulle udarbejde fx testamenter og ægtepagter i en læringsproces, samt i et vist omfang selv vil skulle søge og indhente relevant litteratur til løsning af de anvendte cases.

Undervisningen vil blive varetaget af specialister på de enkelte emneområder, dvs. at der på kurset vil være flere undervisere, men én underviser, Marianne Holdgaard, vil være gennemgående og have hovedansvaret.

Færdighederne eksamineres ved semestrets afslutning ved **mundtlig eksamen**. Du må udarbejde en **synopsis** alene eller i en gruppe i et selvvalgt emne til brug for eksamen efter nærmere aftale med underviseren i emnet. Der tages da udgangspunkt i den udarbejdede synopsis til den mundtlige eksamen.

Undervisningen tilrettelægges således, at den studerende opnår **færdigheder** til – ved brug af den juridiske metode – at:

- Identificere, vurdere og formidle de videnskabelige problemstillinger, som knytter sig til udvalgte familieretlige emner
- Analysere og redegøre for de anvendte retskilder, herunder fagets teori, lovbestemmelser, og afgørende retspraksis på disse områder
- Anvende fagets begreber, terminologi og relevante retskilder i forbindelse med diskussion af fagets videnskabelige problemstillinger og cases
- Analysere og redegøre for gældende ret på udvalgte områder med fokus på retskildeanvendelse i den juridiske argumentation og metode

Den studerende skal dermed samlet opnå **kompetence** til at:

- Formulere sig klart og velstruktureret med anvendelse af den korrekt terminologi indenfor familie- og arveretten
- Identificere, redegøre og analysere relevant fakta og kvalificere indholdet af de juridiske problemstillinger dette fakta giver anledning til indenfor familie- og arveretten
- Kunne redegøre for og diskutere reglernes indhold, retspraksis, gældende teori og gældende ret i relation til konkret cases
- Anvende juridisk metode på såvel konkrete spørgsmål som teoretiske og praktiske problemstillinger indenfor familie- og arveretten, og fremkomme med begrundede forslag til løsninger

Fagets estimerede tidsforbrug (ECTS-deklaration):

Undervisning,	= 34 timer
Undervisningsforberedelse	= 86 timer
Forberedelse af cases mv.	= 30 timer
Forberedelse af eksamen	= 120 timer
I alt	= 270 timer

2.4. Kursusfag inden for det skatteretlige retsområde

2.4.1. Moms, 10 ECTS *

Fagets navn:	Moms
Fagets engelske navn:	VAT
Sprog:	Dansk
Fagets retsområde:	Det skatteretlige retsområde
Fagansvarlig:	Lektor Thomas Rønfeldt
Underviser:	Ekstern lektor Charlotte Sørensen
Kursusforbud:	Faget er målrettet studerende på erhvervsøkonomi-jurastudiet, men kan også vælges af studerende på jurastudiet

Den studerende skal opnå **viden** om:

- Formålet med momslovgivningen
- De grundlæggende økonomiske og juridiske principper, herunder særligt momsens neutralitet, den momspligtige transaktion, kvalificering af den afgiftspligtige person, leveringsstedet for varer og ydelser, reglerne om fritagelse for betaling af moms og afgift, reglerne om momsfradrag/godtgørelse af moms, kvalificering af de betalingspligtige personer, opgørelse og beregning af de afgiftspligtige mængder og værdier, valg af beregningsmetode og –principper til brug for godtgørelse af moms, momsfradragsret, fakturerings- og regnskabsbestemmelser og angivelse og indbetaling af skyldig moms

Pensum i faget er:

- Momslovgivningen
- Udvalgte dele af momslovgivningens forarbejder
- Uddrag af SKATs Juridiske vejledning
- En længere række nærmere specificerede afgørelser og artikler

Undervisningen tilrettelægges så den studerende gennem anvendelse af den juridiske metode opnår **færdigheder** i at:

- anvende momsretlige begreber og terminologi korrekt,
- redegøre for de relevante retskilder, herunder de relevante momsretlige retskilder og relevant momsretlig praksis, såvel nationalt som EU-retligt,
- redegøre for gældende ret,
- opgøre og beregne såvel afgiftspligtige mængder og værdier samt fritagelser og godtgørelser på baggrund af den studerendes viden om mulige beregningsmetoder,
- angive moms korrekt,
- anvende de grundlæggende momsretlige principper, således at den studerende bliver i stand til at fortolke og anvende de komplicerede regelsæt og som følge heraf i stand til at identificere, kvalificere og i givet fald beregne de afgiftspligtige transaktioner, og
- identificere det retlige indhold af en tvist mellem 2 parter i relation til de momsretlige problemstillinger og fremkomme med begrundet svar på tvistens løsning.

Det forventes af de studerende, at de deltager aktivt i undervisningen, herunder ved mundtlige og skriftlige præsentationer for klassen.

Ligeledes forventes det, at den studerende sideløbende med undervisningen deltager i et forløb, som skal sikre den studerendes forståelse for momsens håndtering i praksis. Den studerende vil således i takt med, at undervisningen skrider frem, deltage i et fiktivt virksomhedsforløb via primært e-mailkommunikation, hvor den studerende får til opgave at anvende undervisningen og de opnåede færdigheder på samme måde, som tilfældet ville være i praksis.

Færdighederne eksamineres ved semestrets afslutning ved en **ekstern mundtlig eksamen**.

Den studerende skal samlet opnå **kompetence** til på videnskabelig vis at:

- formulere sig klart og velstruktureret om momsretlige forhold med anvendelse af korrekt terminologi,
- kunne analysere fakta og kvalificere indholdet af de juridiske problemstillinger dette fakta giver anledning til inden for momsretten,
- kunne redegøre for reglernes indhold og gældende ret, og
- anvende juridisk metode på såvel konkrete spørgsmål og teoretiske problemstillinger inden for momsretten, samt fremkomme med begrundede forslag til løsninger. I den forbindelse skal den studerende blandt andet kunne grundlæggende vurdere og analysere en given problemstilling og i forlængelse heraf rådgive om reglernes indhold, beregne, opgøre og angive moms korrekt efter hensyntagen til særligt relevante fritagelses- og godtgørelsesmuligheder, rådgive om grundlæggende muligheder og begrænsninger inden for momsretten i relation til afgiftspligtige produkter og rådgive om fakturerings- og regnskabsbestemmelser.

Fagets estimerede tidsforbrug (ECTS-deklaration):

Forelæsninger, 13 x 3 timer, inkl. fiktivt virksomhedsforløb	= 39 timer
Forberedelse (forelæsning)	= 78 timer
Eksamensforberedelse	= 153 timer
I alt	= 270 timer

2.5. Kursusfag inden for det procesretlige retsområde

2.5.1. Bevisret, 10 ECTS

Fagets navn:	Bevisret
Fagets engelske navn:	Law of Evidence
Sprog:	Dansk
Fagets retsområde:	Det procesretlige retsområde
Fagansvarlig:	Ekstern lektor Mette Mortensen
Underviser:	Ekstern lektor Mette Mortensen

Den studerende skal **viden** om:

- Almindelig bevisteori
- Det frie bevis
- Bevisbyrdeprincipper
- Bevisførelse
- Bevismidler
- Bevisværdi og bevisbedømmelse
- Beviskrav
- Særlige bevisregler
- Bevisretlige problemstillinger i udvalgte civilretlige sager
- Bevisretlige problemstillinger i voldgift
- Bevisretlige problemstillinger i straffesager
- Bevisretlige problemstillinger i administrative afgørelser

Pensum i faget er:

- Henrik Zahle: Bevisret, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 1994
- Uddrag af Lasse Højlund Christensen og Ulrik Rammeskov Bang Pedersen: Den civile retspleje, 3. udgave, 2015
- Relevante forarbejder
- Materialesamling

Undervisningen tilrettelægges således, at den studerende opnår **færdigheder** til ved brug af den juridiske metode at:

- *Finde og anvende relevante retskilder inden for bevisretten*
- *Redegøre* for bevisteoriene samt retsplejelovens og forvaltningslovens bevisregler
- *Redegøre* for bevisretlige problemer i forbindelse med civile retssager, straffesager og administrative afgørelser samt forskellen herved
- Forstå principperne for bevisbyrdefordeling
- Forstå principperne for bevisbedømmelse
- Anvende fagets begreber, terminologi og relevante retskilder i forbindelse med diskussion af konkrete bevisretlige problemstillinger

Den studerende skal samlet opnå **kompetence** til på videnskabelig vis at:

- Kunne identificere og formulere videnskabelige problemstillinger inden for bevisretten
- Anvende de bevisretlige principper til at fortage velbegrundede valg om henholdsvis bevisførelse og bevisbedømmelse i praksis
- Selvstændigt kunne tage ansvar for egen faglige udvikling og specialisering

Færdighederne **eksamineres** ved semestrets afslutning ved en **mundtlig eksamen**, som er baseret på en synopsis. Eksamen afvikles med ekstern censur.

Fagets estimerede **tidsforbrug** (ECTS-deklaration):

Forelæsninger, 20 x 2 timer	= 40 timer
Forberedelse	= 130 timer
Synopsis	= 50 timer
Eksamensforberedelse	= 50 timer
I alt	= 270 timer

2.6. Engelsksprogede fag

2.6.1. International Contract Law/CISG, 10 ECTS

Name of course: International Contract Law/CISG

The course's placement

in the main modules: The International law module

Language: English

Course responsible: Lektor Thomas Neumann

Teacher: Lektor Thomas Neumann

Advokater, in-house jurister og dommere skal i stadig stigende omfang kunne navigere i en international kontekst. Faget har til formål at ruste jurister og erhvervsjurister til selvstændigt at kunne begå sig i den internationale kontraktsret, herunder at forstå og anvende relevante regelsæt samt at kunne forstå og handle på baggrund af standardkontrakter eller individuelt affattede kontraktsklausuler. Kurset tager udgangspunkt i FN Konvention om Internationale Løsørekontrakter (CISG), som er en del af den nationale retsorden i Danmark og mere end 80 andre nationer.

The legal profession and commercial activities are increasingly engaged in international activities. For this reason, legal graduates should possess the fundamental knowledge and skills required to operate within the international legal sphere. In this course the focus is on the international rules and principles governing cross-border contracts concerning sale of goods. The outset for the course is the 1980 UN Sales Convention, but a number of other international sources of law will be introduced as well. The course relies on student participation for analysis of hypothetical and practical cases, contracting practice etc.

International Contract Law (CISG), 10 ECTS

The students will acquire knowledge of:

- The international framework of contract law.
- The methods and purpose of unification of private law.
- The principles of international trade, including UNIDROIT Principles.
- The polycentric domestic judicial setting in which international trade is set.
- The Convention on Contracts for the International Sale of Goods, including: scope, contract formation, performance, and remedies.

Course curriculum:

- Joseph Lookofsky, *Understanding the CISG*, DJØF (ny udgave på vej).
- A number of articles and excerpts to be announced during class.
- Relevant laws and conventions, including The 1980 Convention on Contracts for the International Sale of Goods.

The students will acquire the following skills:

- Master the terminology and concepts of the field.
- Apply the autonomous interpretation method.
- Identify and analyse international contract law problems and risks.

- Interpret and apply the rules of the Convention on Contracts for the International Sale of Goods.
- Independently locate relevant legal sources in the field, including case law, *travaux préparatoire* and scholarly works.
- Explain and react to the deficiencies of the Uniform Sales Law.
- Present and explain an analysis of a theoretical or practical problem in a convincing and appropriate manner.

Students will acquire the following competences:

- Apply the autonomous interpretation method salient to the uniform sales law.
- Recognize international contract law problems.
- Recognize risks in cross-border trade and react appropriately.
- Advise on legal matters relating to international sales contracts.
- Advise on the risks involved in domestic litigation and international arbitration.
- Advise on the pros and cons of the default uniform sales law vs. choice of domestic law.

Estimated time consumption:

11x3 hours tutorials.

Exam:

The exam is a 20-minute oral exam based on a randomly and blindly selected topic from within the course syllabus. As a supplement, students may choose to hand in a 5-page synopsis on a topic of their choice within the course curriculum. Students who have chosen to hand in a synopsis will receive one grade based equally on the written and the oral part.

•

The estimated time consumption for the course (ECTS-declaration):

Lectures, 11 x 3 hours	=	33 hours
Preparing for lectures	=	132 hours
Preparing for exam	=	105 hours
Total	=	270 hours

2.6.2. International Commercial Arbitration/CISG, 10 ECTS

Name of course: International Commercial Arbitration/CISG

The course's placement

in the main modules: The International law module

Language: English

Course responsible: Lektor Thomas Neumann

Teacher: Alex Fomcenco

Voldgift er en alment anvendt metode til konfliktløsning og advokater såvel som in-house jurister med interesse for formueretten bør være bekendt med den. I faget vil studerende lære om de internationale regler og principper for voldgift, diverse voldgiftsinstitutioner, FN's modellov om voldgift som også anvendes i Danmark, indgåelse af voldgiftsaftaler, fortolkning af voldgiftsklausuler m.m.

Arbitration is a common way for business to settle disputes and legal advisors should be familiar with the intricacies of the field. In this course students will obtain knowledge of the commonly used arbitration institutions, the legal framework of international arbitration, the formation and interpretation of an arbitration agreement, and the challenge of an arbitration award.

International Contract Law (CISG), 10 ECTS

The students will acquire knowledge of:

- The international and domestic framework of arbitration.
- The methods and purpose of arbitration as a dispute resolution mechanism.
- The principles of international arbitration.
- The polycentric setting in which international arbitration is set.
- The dominant arbitration laws and conventions, including also the New York Convention on Enforcement and the UNCITRAL Model Arbitration Law.

Course curriculum:

- Gary Born, International Arbitration: Law and Practice, 2. edition. Kluwer Law International 2015.
- Related conventions and laws.
- Articles and excerpts to be announced during class.

The students will acquire the following skills:

- Master the terminology and concepts of the field.
- Apply the relevant rules and ways of interpretation.
- Identify and analyse international arbitration law problems and risks.
- Interpret and apply the rules of the relevant arbitration rules, e.g. the N.Y. Convention and the UNCITRAL Model Law.
- Independently locate relevant legal sources in the field, including case law, *travaux préparatoire* and scholarly works.
- Explain and react to the particularities of international arbitration.

- Present and explain an analysis of a theoretical or practical problem in a convincing and appropriate manner.

Students will acquire the following competences:

- Apply the appropriate interpretation method salient to arbitration law.
- Recognize international arbitration law problems.
- Recognize risks in cross-border dispute resolution and react appropriately.
- Advise on legal matters relating to international arbitration.
- Advise on the risks involved in international arbitration.
- Advise on the pros and cons of arbitration as a dispute resolution mechanism.

Estimated time consumption:

11x3 hours tutorials.

Exam:

The exam is a 20-minute oral exam based on a randomly and blindly selected topic from within the course syllabus. As a supplement, students may choose to hand in a 5-page synopsis on a topic of their choice within the course curriculum. Students who have chosen to hand in a synopsis will receive one grade based equally on the written and the oral part.

The estimated time consumption for the course (ECTS-declaration):

Lectures, 11 x 3 hours	=	33 hours
Preparing for lectures	=	132 hours
Preparing for exam	=	105 hours
Total	=	270 hours

2.6.3. Willem C. Vis International Commercial Arbitration Moot, 20 ECTS

Fagets navn:	Willem C. Vis International Commercial Arbitration Moot
Fagets engelske navn:	Willem C. Vis International Commercial Arbitration Moot
Fagets modulplacering:	The International law module
Sprog:	Engelsk
Fagansvarlig:	Lektor Thomas Neumann
Undervisere:	Lektor Thomas Neumann samt et antal af interne og eksterne vejledere
Oprettelse forudsætter:	Tilstrækkeligt antal kvalificerede ansøgere
Deltagerbegrænsning:	Max 6 studerende

Deltagelse kræver særlig ansøgning fra den studerende. Se særligt opslag! Undervisningen foregår på engelsk og deltagerne forventes at tage aktiv del i faget, herunder udarbejdelse af processkrifter, forberedelser til mundtlig procedure, rejseaktiviteter samt ansøgning af fondsmidler. De studerende vælges på baggrund af indsendt ansøgning og eventuelt et interview. Udvælgelsen sker ud fra en samlet vurdering af den studerendes interesse i faget, engelskkundskaber og karakterniveau. Ansøgningen skal indeholde én sides begrundelse for den studerendes ønske om optagelse, karakterudskrift og andet materiale den studerende måtte finde relevant.

Procedurekonkurrencen giver studerende en enestående mulighed for at erhverve sig erfaring med at procedere foran et dommerpanel samt at udarbejde processkrifter. Studerende der udvælges til konkurrencen repræsenterer Ålborg Universitet i verdens største procedurekonkurrence mod mere end 300 andre universiteter. Forløbet er unikt ved at de studerende indgår i et langstrakt og individuelt tilrettelagt læringsforløb hvorved faglig dygtighed om international kontraktret og voldgift opnås sammen med personlige færdigheder af relevans for advokatbranchen. Studerende får lejlighed til at øve procedurefærdigheder under øvelsesrunder i udlandet (*pre moots*) men garanteres ikke en plads ved finalerne i Wien. De studerende der procederer ved finalerne i Wien har mulighed for at opnå personlig udmærkelse.

Undervisningen er i henhold til studieordningen placeret på uddannelsens 7. og 9. semester, men undervisningen strækker sig ind i 8. og 10. semester. Som et led i undervisningen, skal den studerende søge fondsmidler, udarbejde to processkrifter på engelsk samt forberede og afholde mundtlig procedure. Da den mundtlige procedure afholdes i ugen op til påske i Wien, strækker faget sig fra september og til ca. 14 dage efter påsken i det efterfølgende semester, hvor der afholdes mundtlig eksamen. Der kræves en betydelig arbejdsindsats af deltagerne blandt andet i form af egen forberedelsestid og deltagelse i procedure, herunder rejseaktivitet.

Den studerende skal i faget opnå viden om:

- Internationale køberet.
- International voldgift og institutionelle regler herom.
- Juridisk engelsk på højt niveau.
- Aftalefortolkning.
- Udarbejdelse af processkrifter.

Pensum:

- CISG, 1980.
- UNIDROIT Principles.
- Relevante institutionelle voldgiftsregler.
- UNCITRAL Model Arbitration Law.
- The Problem with clarifications, corrections and procedural orders.
- Processkrift for *Claimant* udarbejdet af de studerende på faget.
- Processkrift for *Respondent* udarbejdet af de studerende på faget.

Undervisningen tilrettelægges således, at den studerende, ved brug af den juridiske metode, opnår færdighed i, at anvende relevante regler om international køberet og voldgift, herunder:

- at definere og strukturere et juridisk problem og løsningen herpå i forbindelse med gennemgang og besvarelse af fiktivt sagsmateriale samt efterfølgende udarbejdelse af processkrifter
- at identificere det retlige indhold af en tvist mellem to eller flere parter og beskrive denne i overensstemmelse hermed
- at argumentere ud fra en på forhånd given problemstilling,
- at procedere og mundtligt præsentere en argumentation.

Færdighederne eksamineres ved semestrets afslutning ved en 20 minutters mundtlig eksamen, der afholdes på engelsk.

Den studerende skal dermed samlet opnå kompetence til, at:

- anvende reglerne indenfor international køberet samt voldgift og generel aftalefortolkning,
- præsentere et juridisk synspunkt og argumentere klart og velstruktureret på engelsk,
- kvalificere og relatere juridiske problemstillinger samt konsekvenserne ved reglernes overtrædelse.

Fagets estimerede tidsforbrug (ECTS-deklaration):

Forelæsninger, timer	= 20 timer
Generel sagsgennemgang	= 50 timer
Udarbejdelse af 2 x processkrift	= 200 timer
Forberedelse af procedure	= 250 timer
Eksamensforberedelse	= 20 timer
I alt	= 540 timer

2.6.4. The International Law of Human Rights, Forced Migration and Climate change, 10 ECTS

Name of course: The International Law of Human Rights, Forced Migration and Climate change

The course's placement

in the main modules: The International law module

Language: English

Course responsible: Sandra Cassotta

Teacher: Sandra Cassotta

The law of human rights obliges states to refrain from harming their own nationals or persons within their territory. At the same time, the range of human rights becomes more and more entrenched with other global problems and rights, such as the environmental ones including climate change, an environmental global problem per excellence. International law is not prepared to protect environmental rights and to include climate change effects which do not know any borders or frontiers, and here it is sufficient to say that the term "climate change refugee" does not exist, legally speaking. On the other hand, climate law is not ready to build a bridge between climate change and human rights either. In this pilot course, students will learn about building bridges between human rights and climate change and to understand the impact of climate change and some of its consequences on migration, for example. The students will gain knowledge about both the legal framework of human rights, refugee and migration legal issues and the legal aspects of climate change with a focus on adaptation when linked to human rights. The course will be oriented in a problem solving approach and will be split into a series of workshops based on project works where court cases, hard law and soft law coupled with policy reports and journal articles pertinent to sensitive areas (such as the Arctic, Sub-Sahara and Pacific Islands) will be discussed and analyzed in an interactive and systematic fashion.

The students will acquire **knowledge of:**

- The development of human rights law, especially the United Nations (UN)
- European Convention of Human Rights (ECHR)
- European Initiatives, American Convention of Human Rights and African and Arctic Initiatives
- Introduction of refugee law
- The Refugee Convention of 1951
- Protection of indigenous rights, Inuit Petition
- The nexus between climate change and refugee law
- Impact of climate change and some of its consequence for migration
- Legal aspects of climate change adaptation and human rights
- The Aarhus Convention
- The Paris Agreement
- Reports of the Special Rapporteurs on the human rights of migrants on the impact of climate change

The knowledge, skills and competencies, described above are evaluated at the end of the semester during a **written paper following an oral exam of 20 minutes duration.**

Course Curriculum:

- Dixon, M., *“Textbook on International Law”*, Ch. 12, Oxford; De Schutter, O., *“International Human Right Law, Case, Material and Law”*, 7th edition; (selection of Chapters to be determined) Cambridge, latest edition; Hathaway, C.J., *“The Role of Refugees and International Law”*, Ch. 1, Cambridge University Press, 2010; M. Cadam J. Oxford, latest edition, (selected Chapters to be determined); Erkki J. Hollo *et al*, *“Climate Change and the Law”*, Ch. 11 and 12, Springer, 2013.
- Faure, M., Peeters M., *“Climate Change Liability”*, Ch. 6, Gouritin, A., *“Potential liability of European States under the ECHR for failure to take appropriate measures with view of adaptation to climate”*, Ch. 6, (pp. 134-186), Edward Edgar, 2011
- Conventions, Law, Case Law, Declarations, Articles, Policy Reports, Press Releases and Press Articles (to be determined) and Youtube projections.

Students will acquire the following **skills**:

- The legal terminology and concepts related to human rights and climate law
- How to identify human rights and climate change interconnections
- How to both get an overview of the relevant sources of hard law and soft law applicable to human rights problems and to the interconnectedness between human rights and climate change and to analyze these sources
- How to analyze the law “in context” and immersed with other disciplines such as economic, sociologic and political.

Students will acquire the following **competencies**:

- Contextualize the law in a multilevel dimension (international, regional, national and local) and compare the different sources of law and policy from the different levels in order to solve legal and policy problems germane to human rights and climate change problems
- Conceptualize the nexus human rights and climate change with a problem solving oriented approach and come up with new legal visions
- Develop the capacity of legal analysis in cross-sectorial issues with interdisciplinary components;
- Analyze and use case law linking human rights and climate problems
- Advise on human rights, refugee, migration and climate change legal and policy issues
- Advise on the law applicable on human rights and climate change
- Advise on the designs of legal and policy frameworks solving human rights, climate change and migration problems.

The estimated time consumption for the course (ECTS-declaration):

Lectures, 6 x 5 hours	=	30 hours
Preparing for lectures	=	132 hours
Preparing for exam	=	108 hours
Total	=	270 hours

3. Erhvervsøkonomiske valgfag, 9. semester (med forbehold for ændringer)

3.1 Budgetlægningsdesign og incitamentsbaseret styring, 5 ECTS (foreløbig)

Fagets navn:	Budgetlægningsdesign og incitamentsbaseret styring
Fagets engelske navn:	
Sprog:	Dansk
Fagets modultilknytning:	
Fagansvarlig:	Adjunkt Thomas Borup
Undervisere:	Adjunkt Thomas Borup og lektor Niels Sandalgaard

Baggrund og indhold:

Faget fokuserer på problemstillinger indenfor videregående budgetlægningsdesign og incitamentsbaseret styring herunder at den studerende kan anvende forskellige teoretiske perspektiver til at analysere konkrete budgetterings- og incitamentsrelaterede problemstillinger. Faget vil ligeledes fokusere på budgetterings- og incitamentsrelaterede problemstillinger ud fra en teknisk synsvinkel samt have fokus på, at den studerende kan relatere teorien til den praktiske virkelighed i en organisation.

Kompetence-/læringsmål:

- Beskrive centrale problemstillinger indenfor videregående budgetteringsteori.
- Designe styrings- og incitamentsordninger ud fra en EVA-tankegang.
- Analysere budgetteringssystemer og incitamentsordninger med henblik på at foreslå forbedringer og konkrete løsningsforslag under hensyntagen til de virksomhedsspecifikke forhold.
- Foretage avancerede variansanalyser på en praktisk problemstilling
- Anvende activity based costing information til at budgettere ressourcer.
- Foretage likviditetsplanlægning samt analysere om budgetterne afspejler en "sustainable growth"

Forudsætninger:

Faget "strategisk økonomistyring" eller tilsvarende samt økonomistyringsfagene på 4. og 6. semester på HA.

Kursets gennemførelse og lektionsplan:

Faget består af samlet 7 lektioner der afholdes som 3 timers undervisningsgange. Undervisningen vil dels bestå af forelæsninger og dels bestå af diskussioner af centrale artikler på området samt cases. Pensum vil primært bestå af videnskabelige artikler sammen med udvalgte boguddrag. Det forudsættes, at litteraturen er læst på forhånd for at sikre en aktiv deltagelse i undervisningen. Den supplerende litteratur forudsættes ikke læst, men kan eksempelvis være til inspiration i forbindelse med specialeskrivning eller lignende.

Lektionsoversigt – der vil ske ændringer/tilføjelser i litteraturen:

Nr.	Emne	Litteratur	Dato	Under-viser
1	Budgetadfærd og aflønning	Kaplan & Atkinson (1998), kap 13+14 Prendergast (1999)	16-09-14	NiS
2	Målstyring og aflønning udfra Economic value added	To be announced	23-09-14	NiS
3	Nyeste budgettendenser	Bourmistrov & Kaarbøe (2013) Henttu-Aho & Järvinen (2013) Sandalgaard & Bukh (2013)	02-10-14	NiS
4	Budgetlægning og opfølgning	More to be announced Anthony & Govindarajan (2001) kap 7+8+9 Cheatham & Cheatham (1996) Shank & Churchill (1977) Kaplan (1994) Eksamen-BSC-2011-opg1 case Real-life examples (1+2)	07-10-14	TBK
5	Omkostninger i budgettering, ABB og TD-ABC/B	More to be announced Stevens (2004) Sandison et al (2003) Anderson & Kaplan (2007) kap 5+9 Birch case tekst	09-10-14	TBK
6	Likviditetsbudgettering og finansieringsbudgetter	Welsch (1988) kap 12 Schack (2009) Kap 4 Powersoul case tekst Eksamen 2012 (2011) case	14-10-14	TBK
7	Langtids-budgetter ud fra et "sustainable growth perspective"	Donaldson (1985) Paul Newman case tekst	16-10-14	TBK

Foreløbig litteratur lektion 1-3:

Bourmistrov, A. & Kaarbøe, K. (2013), "From comfort to stretch zones: A field study of two multinational companies applying "beyond budgeting" ideas", *Management Accounting Research*, Vol. 24, pp. 196-211.

Henttu-Aho, T. and Järvinen, J. (2013), "A Field Study of the Emerging Practice of Beyond Budgeting in Industrial Companies: An Institutional Perspective", *European Accounting Review*, Vol. 22, No. 4, pp. 765-785.

Kaplan, Robert S. & Atkinson, Anthony A. (1998). *Advanced management accounting*: Prentice Hall CHAPTER 13+14

Prendergast, C. (1999). The provisions of incentives in firms. *Journal of Economic Literature*, 37, pp. 7-63

Sandalgaard, N. & Bukh, P. N. (2013). Beyond Budgeting and change: a case study. *Journal of Accounting & Organizational Change*.

Yderligere litteratur vil blive tilføjet.

Foreløbig litteratur lektion 4-7:

- Anderson, Steven R. & Kaplan, Robert S. (2007). Chapter 5+9: In: Time-driven activity-based costing: a simpler and more powerful path to higher profits: Boston, Mass.: Harvard Business School
- Cheatham & Cheatham (1996), Redesigning cost systems: is standard costing obsolete?, *Accounting Horizons*, vol 10 no 4
- Donaldson (1985), Financial goals and strategic consequences, *Harvard Business Review*, May-June.
- Kaplan, Robert S. (1994). Flexible Budgeting in an Activity-Based Costing Framework. In: *Accounting Horizons*, Vol. 8, Iss. 2, pp. 104-109
- Kramer, Eugene H. (1998). Chapter 5: Cost behavior and the relationship to the budgeting process. In: Rachlin, Robert: *Handbook of budgeting*, 4. ed., pp. 5.1-5.17. New York: John Wiley and Sons
- Govindarajan, Vijay & Anthony, Robert N. (2001). Chapter 7+8+9: 10. edition, *Management Control Systems*
- Sandison, Derek; Hansen, Stephen C. & Torok, Robert G. (2003). Activity-based planning and budgeting: A new approach from CAM-I. In: *Journal of cost management*, Vol. 17, Iss. 2, pp. 16-22.
- Schack (2009), *Regnskabsanalyse og virksomhedsbedømmelse*, Jurist og økonomforbundets forlag, 4. udgave (NB: 3. og 2. udgave kan også bruges) kap 4
- Shank, John K. & Churchill, Neil C. (1977). *Variance Analysis: A Management-Oriented Approach*. In: *Accounting review*, Vol. 52, Iss. 4, pp. 950-.
- Stevens, M. E. (2007). Activity-based planning and budgeting: The coming of age of the consumption-based approach. In: *Journal of Corporate Accounting & Finance*, Vol. 15, Iss. 3, pp. 15-28.
- Welsch, Glenn A. (1988). Chapter 12+13: In: *Budgeting. Profit planning and control*: pp. 466-491. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall

Yderligere litteratur vil blive tilføjet.

Inspiration til anden litteratur:

- Schack (2006), *Anvendt økonomistyring*.
- Madsen (1971), *Budgettering*.
- Worre (1978), *Aktivitetsbudgettering*, civiløkonomernes forlag

3.2 Business Models, 5 ECTS (foreløbig)

Fagets navn:	Business Models
Fagets engelske navn:	Business Models
Sprog:	Engelsk
Fagets modultilknytning:	
Fagansvarlig:	
Undervisere:	Professor Christian Nielsen og adjunkt Morten Lund

Background:

A business model is a sustainable way of doing business. Here sustainability stresses the ambition to survive even harsh business landscapes and create profits in the long run. Whether profits are retained by the shareholders or distributed in some degree to a broader mass of stakeholders is not the focus here. Sustainability is the propensity to survive and thus also the ability to stay competitive. As such, a business model is not to be understood as a static way of doing business. It must be developed, nursed and optimized continuously in order for the company to meet changing competitive demands. Precisely how the company differentiates itself is the competitive strategy, whilst it is the business model that defines on which basis this is to be achieved; i.e. how it combines its know-how and resources to deliver the value proposition (which will secure profits and thus make the company sustainable).

In the last decades, the speed of change in the business landscape has continuously accelerated. In the late 1990's, the e-business revolution changed global competition, and during the early years of the new millennium the knowledge-based society along with rising globalization and the developments in the BRIC economies ensured that momentum continued upwards. According to Sweet (2001, 71) these changes in the business landscape and society have had major implications for firm-level demands such as how value is configured.

As new forms of value configurations emerge, so do new business models. Therefore, new analysis models that identify corporate resources such as knowledge and core processes are needed in order to illustrate the effects of decisions on value creation. Accordingly, managers as well as analysts must recognize that business models are made up of portfolios of different resources (also denoted assets) and not merely traditional physical and financial assets. Therefore, companies need to leverage business models that link combinations of assets to value creation.

The rising interest in understanding and evaluating business models can to some extent be traced to the fact that new value configurations outcompete existing ways of doing business. There exist cases where some businesses are more profitable than others in the same industry, even though they apply the same strategy. This illustrates that a business model is different from a competitive strategy and a value chain. A value chain is a set of serially performed activities for a firm in a specific industry. The difference thus lies in the way activities are performed (strategic and tactical choices), and therefore a business model is closely connected to the management control agenda.

The business model perspective has been found useful for aligning financial and non-financial performance measures with strategy and goals. In addition, communicative aspects from executive management to the rest of the organization, and also to external stakeholders such as bankers, investors and analysts, are also facilitated by a business model perspective.

Yet, another standpoint in business model studies is referring to its innovation processes. Due to today's 'hypercompetition' (D'Aveni 1994) in a globalizing world, companies in all industries worldwide find themselves competing in ever changing environments. Those changes force companies to rethink their operational business models more frequently and more fundamentally, as innovation based solely on new products and aimed towards local markets is no longer sufficient to sustain their competitiveness and survival. Competitors can relatively easily copy products, and local market segments today are often quickly captured by global rivals located elsewhere.

The IBM global CEO study 2006 held among 765 top CEOs is also in favor of that claim – business model innovation matters. Competitive pressures have pushed business model innovation much higher than expected on industrial priority lists. According to that study, approx. 30 percent of CEOs are pursuing business model innovation initiatives and quite rightly so.

Emphasis in this course is placed on frameworks and methods that are both theoretically sound and practically useful.

The student's gain from the course:

The objective of this course is to help students achieve an understanding, skills, and competences regarding:

- What a business model is and how it can be characterized, analyzed and evaluated
- Understand how a business model differs from a generic value chain and from strategy
- Learn how representation techniques can enhance communication and reporting and thus ensure that the message being sent from a company is received appropriately
- Learn to apply models such as the Business Model Canvas, Client business models, Intellectual capital statements and value creation maps to a business model description and innovation process
- Change management and organizational learning.
- Innovation management and continuous innovation challenges.
- Business models and open innovation strategies.

Prerequisites:

Bachelor's degree

Lectures (preliminary plan):

No.	Theme	Literature
1	Introduction to Business models and representation <ul style="list-style-type: none"> • Value creation and strategy • Value drivers 	Zott, Amit & Massa 2011 Morris 2003 Cooper 1992 Nielsen & Dane-Nielsen 2009
2	Alternative frameworks for analyzing Business Models <ul style="list-style-type: none"> • SSA • Intellectual capital statements and analyzing ICS • Value creation maps 	Bell et al. 1997 Mouritsen et al. 2003 Nielsen et al. 2006
3	The Business Model Canvas	Osterwalder et al. 2010: http://www.businessmodelgeneration.com/book
4	Change Management	Gunfire at sea case
5	Innovation and continuous innovation challenges	Doz & Kosonen, 2010 Von Hippel, 2004 Christensen, 1995 Chesbrough, 2010
6	Business Models Innovation & Open Innovation	Dahlandera & Gannb, 2010 LEGO case Novo Nordisk case

Literature:

Applied textbook:

Nielsen, C. & M. Lund (Eds.) 2012. *Business Models: Networking, Innovating and Globalizing* (1st Ed.), BookBoon.com

Articles:

Bower, J.L. & Clayton M.C. 1995. Disruptive technologies: Catching the wave, *Harvard Business Review*, Vol. 73, no.1, pp. 43-53.

Bell et al. 1997. Auditing Organizations Through a Strategic-Systems Lens. KPMG

Chesbrough, H. & R.S. Rosenbloom 2002. The role of the business model in capturing value from innovation: Evidence from Xerox Corporation's spin-off companies, *Industrial and Corporate Change*, Vol. 11, No. 3, pp. 529-555.

Chesbrough, H. 2010 Business model innovation: Opportunities and barriers, *Long Range Planning*, Vol. 43, pp. 354-363.

Cooper, R. 1992. Formal Organization as Representation: Remote Control, Displacement and Abbreviation. In: Reed, M. & Hughes, M. (Ed.), *Rethinking Organization*, London, Sage, pp. 254-272.

Dahlandera, L. & Gannb, D. 2010 How open is innovation? *Research Policy*, Vol. 39, pp. 699-709.

- Doz, Y.L. & Kosonen, M. 2010 Embedding strategic agility: A leadership agenda for accelerating business model Renewal, *Long Range Planning*, Vol. 43, pp. 370-382.
- Magretta, J. 2002. Why business models matter. Harvard Business Review May, pp. 3-8.
- Morris, L. 2003. Business Model Warfare: The Strategy of Business Breakthroughs, InnovationLabs White Paper, prepared & published jointly with A-CASA, The University of Pennsylvania
- Mouritsen et al. 2003 Guideline for Intellectual Capital Statements
- Nielsen, C., Bukh, P., Mouritsen, J., Johansen, M. & Gormsen, P. 2006. Intellectual capital statements on their way to the stock exchange: Analyzing new reporting systems, *Journal of Intellectual Capital*. 7, 2, s. 221-240.
- Nielsen, C. & Dane-Nielsen, H. 2009. At analysere forretningsmodellen: hvad er værdiskabelseshistorien i CrowdCatcher? *Ledelse & Erhvervsøkonomi*. 73, 2, s. 45-63.
- Osterwalder et al. 2010. Business Model Generation
- Sandberg, K.D. 2002. Is It Time to Trade in Your Business Model? Harvard Management Update, Vol. 5, January.
- Sweet, P. 2001. Strategic value configuration logics and the 'new' economy: a service economy revolution? *International Journal of Service Industry Management*, Vol. 12, No.1, pp.70-83.
- von Hippel, E. 2005 Democratizing Innovation: The evolving phenomenon of user innovation. *Journal für Betriebswirtschaft*, Vol. 55, pp. 63-78
- Zott, Amit & Massa 2011. The Business Model: Recent Developments and Future Research

3.3 Ledelsens informationssystemer, 5 ECTS (foreløbig)

Fagets navn:	Ledelsens informationssystemer
Fagets engelske navn:	Accounting Information Systems
Sprog:	Engelsk
Fagets modultilknytning:	
Fagansvarlig:	Adjunkt Thomas Borup
Undervisere:	Lektor Frantisek Sudzina og Mikkel Pallisgaard

Background:

The use of information technology is an integrated part of business management. One of the primary information systems in the company is the accounting system where information technology plays a crucial role. Small companies typically use simple accounting information systems with little functionality, while larger companies use accounting information systems that are integrated with other modules such as sales, distribution, purchasing and human resource (i.e. Enterprise Resource Planning (ERP) systems). In an integrated environment, the accounting information system supports the business processes, registers information throughout the process and aims at real time reporting to decision makers. Looking at accounting information systems being offered from vendors such as SAP, Microsoft Business Solutions, and Oracle the trend is towards more integration regardless of company size.

Generally, accounting information systems need to be designed to safeguard company assets and secure quality of information. Here, safeguarding assets means securing data, preventing and/or detecting internal or external fraud as well as protecting the accounting information system from external threats such as hackers and physical damage. Securing quality of information means minimizing the risk of erroneous or wrong data entering the system and detecting it should it happen anyway. Safeguarding assets and securing information quality is done by using internal control systems and activities including controls specifically aimed at the information system as well as controls that are broader in nature. This includes separation of duties, application controls, validation checks and authorizations.

Course description:

Developments in information technology and accounting information systems, requires employees with knowledge of how information systems and accounting unite. This includes e.g. accountants, controllers, consultants and auditors. The aim of this course is therefore to give an overview of the issues that arise when companies use accounting information systems. The main issues addressed in the course are:

Theme of the module	Chapter
1. Introduction	1, 2, 3
2. Relational Databases	4
3. Accounting Information Systems, Controls and Security	8, 9
4. Processing Integrity and Availability Controls, Auditing Computer-Based Information Systems	10, 11
5. The Revenue and Expenditure Cycles	12, 13

6. The Production and HRM Cycles, General Ledger and Reporting System	14, 15, 16
7. Dealing with Data in SAP	
8. Dealing with Data in SAP	
9. The REA Data Model	17, 18, 19
10. The Systems Development Process	20, 21, 22

It should be noted that the focus of the course is on management accounting and information technology – i.e. supporting management decision making by registration, processing and reporting of accounting information. The course will include some financial reporting issues and to some extent auditing, but the main focus is on the internal management aspect.

Learning outcome of the course:

After following the course the student should be able to:

1. Understand the general and specific issues involved regarding accounting information systems.
2. Understand the reasons for and characteristics of internal control structures in various business processes related to accounting information systems.
3. Use the theoretical models as well as the conceptual tools that are introduced in the course.

Prerequisites:

None

Instructional Approach:

The teaching method is a combination of:

1. Lectures presenting the issues addressed in the textbook and relating these to practical examples.
2. Class discussions relating to various topics within accounting information systems
3. Cases solved by groups and presented and discussed in class.

The teaching approach places great emphasis on student participation and encourages student input in form of questions, examples based on own work experience, active participation in class discussions and presentations.

Literature:

Romney & Steinbart (at any time newest edition). Accounting Information Systems. Prentice-Hall.
Selected articles and cases